

Forord

Danskheden og den danske nationalstat er til debat. For mange danskere er det en ny situation, der stiller nye spørgsmål og kræver svære valg. Specielt spørgsmålet om indvandrere og deres integration har splittet den ellers så sammentømrede danske befolkning. Det samme har spørgsmålet om afgivelse af national suverænitet til EU. Dertil kommer en mere generel individualisering og globalisering, der også rejser spørgsmålet om, hvad danskheden egentlig er for noget. Og hvem er egentlig danske og hvem er ikke?

Bogen bygger på en spørgeskemaundersøgelse fra 2003, hvor vi har spurgt et repræsentativt udsnit af befolkningen, hvordan de forholder sig til danskheden. Tilsvarende undersøgelser er blevet gennemført i 26 andre lande, hvilket giver en unik mulighed for at beskrive det særegne ved danskerne. Undersøgelserne er blevet gennemført indenfor det såkaldte ISSP samarbejde (International Social Survey Program). Enkelte resultater er allerede publiceret (Andersen, 2005) og tidligere undersøgelser, f.eks. den internationale værdiundersøgelse, har også haft enkelte spørgsmål om national identitet (se f.eks. Gundelach 2001; 2002). Men nærværende undersøgelse er langt mere udbygget og giver derfor et nyt og supplerende indblik i danskernes forestillinger om det nationale.

En stor tak skal gå til mine kolleger Johannes Andersen, Mette Tobiasen og Jørgen Goul Andersen, der har styret de danske ISSP-undersøgelser. Også en stor tak til vores studentermedhjælper David Hedegaard Andersen. Uden deres anstrengelser var det ikke muligt at skrive denne bog.

Indholdsfortegnelse

De tabte krige, den vellykkede nationalstat og den nye splittelse	9
Hvordan måles forestillingerne om danskheden?	17
Danskernes tilknytning til Danmark	21
Én kultur eller multikultur?	27
Stolthed og lilleput-nationalisme	37
Den vanskelige skillelinie mellem dem og os	51
Indvanderne og det splittede folk	63
Nationale forestillinger, splittelse og national samling	79
Litteraturliste	85